

Dr. Cz e i d l i István:

Nem akartam foglalkozni a névtelen levéllel, természetesen ilyen irányú kifogása lehet a névtelen levélírónak, ami mögött indulatok is meghúzódnak, mint ahogy maga az eljárás mögött is tapasztalhatók indulatok. T. Képviselő-testület megkapta az előterjesztést. Az előterjesztés utal arra, hogy a helyi népszavazás kitűzésével kapcsolatos törvényességi feltételeket tartalmazza az önkormányzati törvény, illetőleg önkormányzati rendelet, amely mindannyiunknak rendelkezésünkre áll, s azt mondja, hogy a választópolgárok 1/4-e kezdeményezhet helyi népszavazást. A Választási Bizottság kompetens a tekintetben a választójogi törvény, illetve a népszavazásról szóló törvény rendelkezése alapján abban, hogy hitelesítse az aláírásokat, illetőleg hogyha a kellő számú aláírás hitelesítését elvégezte, nem szükséges, hogy végig hitelesítse az összes aláírást. Mindkét előterjesztés tartalmaz arra való utalást, hogy mind Pétfürdő városrész esetében - ismerve a választói névjegyzékre felvettek számát, - illetőleg az inotai két városrészben a választásra jogosultak számát figyelembe véve a szükséges aláírások, a hitelesített aláírások a népszavazás kezdeményezését nemhogy lehetővé teszik, hanem a Képviselő-testület számára a népszavazás kiírását kötelezővé teszik anélkül, hogy annak tárgyát külön mérlegelnék. A népszavazás tárgya nem tiltott sem a törvényben, sem pedig az önkormányzati rendeletben; tehát a népszavazás kiírásának törvényes akadálya nincs, viszont van egy törvényes kötelezettség, miszerint a Képviselő-testület ez esetben köteles a népszavazást kiírni. Ennyit tudok a kérdésre válaszolni. Talán segítségül és tájékoztatásul el kell mondjam, hogy a népszavazás általános szabályai és a községegyesítés megszüntetése, illetve községalapítás szabályai egymástól eltérő szabályok illetve párhuzamosan futó szabályok. Más a tárgya egyiknek és más a tárgya a másiknak. A jelen népszavazásról annyit kell tudni, ún. referendum a népszavazás kezdeményezése, vélemény nyilvánító népszavazás, tehát a döntés jogosultsága nem a Képviselő-testületé a népszavazásban és nem a népszavazásé, hanem a Köztársaság Elnökéé. Éppen ezért ez vélemény nyilvánító népszavazás mindkét településrészben és ebben az esetben azoknak a feltételeknek az esetén is szabályos lehet a népszavazás, amennyiben szabálytalan esetleg a községegyesítés megszüntetésének, illetve község alakításának kezdeményezése. Ebben a kérdésben nem vagyunk kompetensek állást foglalni. A Képviselő-testület nem vizsgálhatja azt, hogy, a törvényes feltételeknek megfelelő-e, mert az elbírálási jog nem az övé, tehát gyakorlatilag ami a községegyesítés megszüntetését, illetve a községalakítást érinti, ahhoz viszont joga van - mint ahogy a névtelen levél írójának is - hogy ha esetleg konkrét jogsértő észrevétele van az előkészítő eljárásra, illetve az eljárás lefolytatására vonatkozóan, azt a javaslat tárgyalásakor, amikor is a népszavazás eredményétől függő javaslat a Képviselő-testület elé kerül a felterjesztéskor megjegyezze és ezzel együtt felterjessze.

M o l n á r László:

A névtelen levél Polgármester Urat is támadja, idéznék a levélből: "Mindezen törvénytelen és megtévesztő tevékenységben jó partnerre találtunk a Polgármester Úrban

is, aki mély hallgatásba burkolózik, ezáltal elősegítve a lakosság nagymértékű megosztottságát." Úgy gondolom, akiknek jelenleg birtokában vannak azok a szükséges információk és véleményt akarnak nyilvánítani, szavazni akarnak, ha nekik elegendő az, ami rendelkezésükre áll, akkor állampolgári joguk, hogy úgy döntsenek, ahogy gondolják. Mindenkinek saját felelőssége, hogy hogyan dönt, illetőleg azoké, akik szervezik. Én úgy gondolom, hogy ezek a névtelen levelek félretehetőek és hogyha a többség úgy dönt, ahogy dönt, akkor a demokráciának ez az útja, s ezt az utat kell járni.

L e s z k o v s z k i Tibor:

A népszavazással kapcsolatos általános jogi állásfoglalás ismertetésével tökéletesen egyetértek. Nekem olyan problémám van, arra nem tudok választ adni, hogy milyen jogosultság kell egy ilyen tevékenység szervezői számára? Amit én nézegettem különböző állásfoglalásokat, abból konkrétan így megfogalmazva ezt nem láttam. Az én értelmezésem szerint az adott közösségnek, falugyűlésnek kell megbíznia egy előkészítő csoportot. Kérdezem, ez jelen esetben fennáll-e? Amikor az aláírásgyűjtő íveket hitelesítésre kérték, ez tisztázva lett-e a két településrésze, összeállt-e az előkészítői csoport az előírásoknak, jogszabályoknak megfelelően? Én most nem azt vitatom, hogy nincs meg a 25%, a 25% megvan, de ez egy érzelmi népszavazás és nem egy előkészített népszavazás jelen pillanatban, bár van még egy kis idő a megfelelő előkészítésre. Kérdezem tehát, vannak-e kötelezettségek, törvényes előírások az előkészítést irányítók számára?

Dr. C z e i d l i István:

A kérdés a napirendet oly módon érinti, hogy van egrészről egy általános értelemben vett népszavazási kezdeményezés, amelyben nem vitásan dönteni szükséges, mert az összes feltétel a népszavazás kezdeményezéséhez megvan. Az, hogy az eljárás kezdeményezése, illetőleg a tárgya szerinti, tehát az aláírásgyűjtő íveken feltett kérdések szerinti eljárás törvényes volt-e, avagy nem, törvényesen történt-e ennek a megalakítása vagy nem: Inotára el kell mondanom - azért kezdtem Inotával, mert ügytörténetileg Inotán kezdődött a kezdeményezés - a törvény szerint lakossági kezdeményezésre történik a községegyesítés megszüntetése, illetve a községalapítás kezdeményezése. Ennek a feltételnek olyannyira megfelelt - részt is vettünk ezen -, s ott a részönkormányzó testület tagjaiból a törvény előírásainak megfelelően - itt az önkormányzati törvény 52. paragrafusára utalok - a településrészen megválasztott képviselők közül alakult meg az előkészítő bizottság, tehát a törvényi feltétel teljesítése az előkészítő bizottságra vonatkozóan egyértelmű. Pétfürdő esetében tekintettel arra, hogy ezen előzményeket - betegségem folytán - tájékoztatás alapján ismerem, fel kellett hívnom a figyelmét a szakértői munkacsoport vezető helyettesének, Aljegyző Asszonynak, hogy az önkormányzati törvény értelmezésében nekünk az a feladatunk, hogy felvilágosítást adjunk a kezdeményezőknek. Lehet az bárki, aki népszavazást kezdeményez, illetve hogy lehet a népszavazási szabályok szerint törvényes kezdeményezése egy népszavazásnak anélkül, hogy tárgya szerint az eljárás törvényes legyen. Ebben az esetben én érzékelek a törvénnyel ellentétes magatartást, nevezetesen

azt, hogy a községalapításra vonatkozó kezdeményezés Pétfürdő esetében nem követte a törvénynek azt az előírását, hogy a településrészi képviselők közül válasszon egy három tagú előkészítői bizottságot, s módot adjon arra, ha ők nem vállalják, akkor más választópolgárokból is alakulhat ez az előkészítő bizottság. Ismereteim szerint, illetve ahogy a tájékoztatást kaptam a népszavazás kezdeményezése nem ilyen módon történt. Annak a kérdésnek a megítélése viszont, hogy ezek tulajdonképpen pótolhatók-e az eljárás során, arra én nem vagyok kompetens, annál is inkább, mert az érdemi döntés nem tartozik a Képviselő-testület hatáskörébe e tekintetben, de ahogy mondtam a bevezetőben, a Képviselő-testületnek az egész eljárásra vonatkozóan a javaslat megtételekor, amikor is az előkészítő bizottság a javaslatát előkészíti, akkor ezzel összefüggésben természetesen saját álláspontja kell legyen - nem is lehet enélkül a javaslatot összeállítani, mert egy sorozatos tárgyalást kellene lefolytatni a visszamaradó városrészekkel, illetőleg a települési önkormányzat képviselő-testületével - itt a városi testületre gondolok - hiszen olyan jellegű kérdések eldöntéséről van szó, mint pl. a települések határainak megállapítása, ha az a történelmi határoktól eltér. A tulajdoni kérdéseket is meg kell tárgyalni ebben az esetben. Sajnos sem az önkormányzati törvény, sem a helyi rendelet részletes eljárásokat arra nézve nem tartalmaz, hogy milyen eljárásokban kell ezeket a kérdéseket lebonyolítani. A kialakult tapasztalatok azonban lehetővé tették, hogy az ezzel foglalkozó felelős szakemberek eljárási módot dolgozzanak ki. Úgy tudom, hogy az ügy iránt direktben érdeklődő szervezetek számára rendelkezésre bocsátották azt a szakirodalmi tájékoztatót, amely az előkészítő eljárás sorrendjét is tartalmazza. Polgármester Úrnak szeretnék válaszolni: azon kérdés megítélésére én nem vagyok hivatott, hogy törvényes volt-e az előkészítés vagy sem. Arra viszont menet közben figyelmeztetni fogjuk az előkészítő bizottságot, hogy ha a törvénytől eltérő eljárásokat tapasztalunk - egyébként ezt nem vizsgálja a városi választási bizottság, mert ő csak abban kompetens, hogy a népszavazás feltételei megvannak-e. Az ügy érdemi eldöntése, s erre a kérdésre az érdemi válasz egyébként a Belügyminiszter feladatkörébe tartozik. A törvény kimondja, hogy az előkészítő bizottság szakértői támogatást vehet igénybe; igénybe veheti a Megyei Közigazgatási Hivatal szakmai segítségét. Ez ügyben a szakértői támogatás a Megyei Közigazgatási Hivatal szakmai támogatásával kérhető és az ő felvilágosítása lehet autentikusabb, mint a helyi választási munkacsoport vezetőjéé, illetve a jegyzőé. Az én álláspontom ebben a kérdésben nem autentikus, illetve a Képviselő-testület döntése sem az, viszont az érdemi előterjesztéshez a saját véleményét, mint ahogy az állampolgárok megfogalmazták, a Képviselő-testület is a javaslat felterjesztésekor megfogalmazza - egyébként ki is kéri a véleményét, mert anélkül nem lehet a területét érintő egyik legjelentősebb kérdésekben érdemben állást foglalni. Ne vegyék tőlünk rossz néven, hogy beterjesztettük a nekünk szóló levelet, hiszen általában a névtelen levelek elbírálásának gyakorlata az, hogyha közérdekű kérdést tartalmaz, akkor célszerű a közérdekűséget a névtelenség ellenére is megvizsgálni. Ennek a kötelezettségünknek igyekeztünk eleget tenni, anélkül, hogy egyáltalán a

kérdésben állást foglalnánk, hogy ezt a névtelen, de közérdekűnek minősíthető bejelentést az Önök asztalára letették.

L e s z k o v s z k i Tibor:

További kérdés? Vitára bocsájtom az előterjesztést.

F a l u s s y Sándor:

A Jogi és Ügyrendi Bizottság véleményének ismertetésekor nem véletlenül mondtam, hogy igen hosszasan tárgyalta a bizottság ezt az előterjesztést. Jegyző Úr utalt a törvény idevágó rendelkezéseire, de nagyon érdekes helyzetben van van a Képviselő-testület, hiszen a 68. sz. és a 71. sz. anyag nem ugyanazt az eljárást fedi. Kétségtelen, hogy a 68. sz. előterjesztéssel kapcsolatban azért volt 6 igen szavazat a bizottság ülésén, mert a Képviselő-testületnek kötelessége, hogy állást foglaljon abban, hogy kiírja a népszavazást. Jelezni kell azonban, hogy ennek a népszavazásnak nincs folyamánya, nem következik belőle semmi. Ezt nagyon fontos hangsúlyozni. Kimondja ugyan a törvény, hogy a népszavazás eredménye kötelező a Képviselő-testületre, azonban a pétfürdői népszavazáshoz nem tartozik hozzá az új község alakításának a kezdeményezése, míg Inota esetében ez párhuzamosan fut. Tudni kell azt, hogy egy nagyon érdekes megfogalmazással él a törvény; azt mondja, hogy a Képviselő-testület helyi népszavazást köteles kiírni a következő kérdésekben: községegyesítés és annak megszüntetése, valamint új község alakításának kezdeményezése. Ezt nem tette meg senki Pétfürdő esetében, mert ha megteszi minden fajta aláírásgyűjtés nélkül, a törvény szerint a Képviselő-testületnek ki kellett volna írni a népszavazást - nem kellett volna hozzá egyetlen egy aláírás sem. A törvény ezt mondja ki, ez az egyik fajta eljárás, amikor új községet lehet alakítani. A másik fajta eljárás az, ami most Pétfürdő esetében történik, hogy egy népszavazás kerül kiírásra, aminek azonban nincs eredménye, illetőleg az az eredménye, hogy adott számban elmennek-e az emberek szavazni vagy nem és igennel vagy nemmel válaszolnak vagy érvénytelenül szavaznak. Technikailag ez fog történni, de ebből nem következik semmi eljárásjogilag. Ezt nagyon fontos tudni. Inotánál más a helyzet, mert ott megtörtént a törvény szerint az új község alakításának kezdeményezésére a falugyűlés, illetve megtörtént az előkészítő bizottság létrehozása, tehát ha nem gyűjtöttek volna aláírást, akkor is köteles lenne most a Képviselő-testület kiírni a népszavazást. Mivel aláírásokat is gyűjtöttek, s az is elegendő számú, amiatt is ki kell írni a népszavazást. Annak az eredménye olyan értelemben lesz kötelező a Képviselő-testületre, hogy ha az előkészítő bizottság végigviszi a törvényben előírt folyamatot, vagyis javaslatot tesz az új község területére, ismerteti véleményét a lakossággal, stb., akkor a Képviselő-testület az előkészítő bizottság javaslatára határozatába foglalja az új község alakításának kezdeményezését, esetleges kisebbségi véleménnyel együtt elküldi a Köztársasági Elnökhöz, illetve a Belügyminisztériumba, mert ő lesz a felterjesztő. Inota esetében ez megtörténhet akkor, ha az előkészítő bizottság folytatja tovább ezirányú tevékenységét. Pétfürdő esetében nem volt falugyűlés, nem történt meg az előkészítő bizottság megválasztása. Ez nem gátolja azt a folyamatot, hogy

Pétfürdő esetleg leválik, csak jelen pillanatban a népszavazást ugyan ki kell írunk, de ez nem jelenti azt, hogy Pétfürdőn az elválasztási folyamat technikailag működjön. Akkor kezd el működni, amikor majd a falugyűlésen megalakul a három tagú előkészítő bizottság és ugyanazt végigviszik, ami Inota esetében már folyamatban van. Ezt nagyon fontos volt tisztázni a bizottság ülésén is. A népszavazás kiírása akkor is meg kell történnjen - amire Jegyző Úr is utalt - tekintettel arra, hogy elegendő számú aláírás gyűlt össze, még ha nincs is előkészítő bizottság. A népszavazás kiírására a törvényi feltételeknek megfelelő volt a kezdeményezés, tehát ez ránk nézve kötelező. A leválasztási technikai folyamata majd csak akkor indul be, ha az előkészítő bizottság létrejön, azt viszont jelezni kell - s most nem kívánom felolvasni a névtelen levelet -, hogy akármilyen lesz a népszavazás eredménye, ez nem jelentheti automatikusan azt, hogy bármelyik településrész ezzel automatikusan leválik. Ezt azért is volt fontos hangsúlyozni a Képviselő-testület ülésén is, mert majdhogynem a képviselőktől független befolyásoktól, eljárásoktól, szavazatoktól függetlenül dől el, hogy a településrész leválhat-e vagy sem. Mindezekkel együtt javasolom T. Képviselő-testületnek, hogy mind Inota, mind Pétfürdő esetében írja ki a helyi népszavazást. A Jogi és Ügyrendi Bizottság akceptálta előterjesztő kérését a szombati napra vonatkozóan, tekintettel arra, hogy a népszavazás lebonyolításában részt vevő, többnyire hivatali alkalmazottaknak nem lehetséges szabadnapot adni, mint egyébként a választópolgárok közül önként belépők számára. Az előző ciklusban is volt egy időközi választás, amely szintén szombati napon volt; nem volt különbség a részvételi arányban, tehát nem látszik oka annak, hogy a szombati nap zavaró lenne a vasárnapal szemben. A Jogi és Ügyrendi Bizottság ezért nem tett módosítást előterjesztő javaslatával kapcsolatban.

B á t o r Antal:

Ügyrendi javaslatom lenne: 25 perce beszélünk egy olyan anyagról, amit 5 perc alatt is megtárgyalhattunk volna tömör mondatokban és a lényegről beszélve. Javasolom, szavazzunk.

L e s z k o v s z k i Tibor:

Aki a vita lezárására érkezett javaslattal egyetért, kérem szavazzon.

A Képviselő-testület 21 igen szavazattal a vitát lezárta.

L e s z k o v s z k i Tibor:

Várpalota Pétfürdői Városrész Önkormányzata módosító indítványát teszem fel szavazásra. Aki egyetért azzal, hogy Pétfürdő városrészben a népszavazás időpontja 1996. május 19. (vasárnap) legyen, kérem szavazzon.

A Képviselő-testület 16 igen szavazattal, 5 tartózkodás mellett Várpalota Pétfürdői Városrész Önkormányzata módosító javaslatát elfogadta, s a következő határozatot hozta:

57/1996. (III.28.) számú képviselő-testületi határozat:

Váralota Város Önkormányzati Képviselő-testülete a helyi népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 24/1995. (VII.3.) számú önkormányzati rendelet 4. paragrafus b.) pontjának és 8. paragrafus (2) bekezdésének alapján - állampolgári kezdeményezésre - helyi népszavazást tűz ki Pétfürdő városrészben a következő kérdésben:

"Akarja-e Ön Pétfürdő önálló településsé (községgé) nyilvánítását?"

A népszavazás időpontja: 1996. május 19-e (vasárnap).

A Képviselő-testület a népszavazással kapcsolatos eljárás határidőit, határnapjait a következők szerint állapítja meg:

A választók nyilvántartásának összeállítása:
1996. április 12-ig.

A választók nyilvántartásának közszemlére tétele, a nyilvántartásba való felvétel vagy a nyilvántartásból való kihagyás miatti kifogás bejelentésére:
1996. április 15-25-ig.

Választópolgárok részére értesítés kiküldése:
1996. április 17-ig.

Szavazatszámoló bizottságok megalakítása:
1996. május 6-ig.

Helyi népszavazás kitűzése Inota városrészben (71)
--

L e s z k o v s z k i Tibor:
Bizottsági vélemények ismertetését kérem.

Dr. B a k o n y i Csilla:
Váralota Inotai Városrész Önkormányzata 10 igen szavazattal javasolja, hogy a népszavazás időpontja 1996. május 19. (vasárnap) legyen.

F a l u s s y Sándor:
A Jogi és Ügyrendi Bizottság 6 igen szavazattal a határozat-tervezetet elfogadásra javasolja a Képviselő-testületnek.

L e s z k o v s z k i Tibor:
Kérdése kinek van?

J á m b o r Attila:
Nem abban van vita, hogy a népszavazást ki kell írunk, de kérdezem, ki lehet-e írni a népszavazást olyan településrészre, amely azt nem igazán óhajtja?

Dr. C z e i d l i István:
Mind a kezdeményezők, mind pedig az azt ellenzők véleményét tiszteletben kell tartani, viszont a népszavazás kezdeményezésére vonatkozó szabályok betartásával történt a

népszavazás kezdeményezése a megfelelő számban hitelesített aláírásokkal, s az azt ellenző és nem a népszavazásra vonatkozó szabályok szerint készített aláírások esetében - bármennyire tiszteletreméltó létszámú az ellenzőknek a véleménye - ebben a kérdésben joghatása a népszavazás kiírására nézve nincsen. A népszavazás jelenlegi szabályozása olyan, hogy az érintett településrészek össz választópolgárai számát figyelembevéve eredményes lesz a népszavazás a választópolgárok több mint 1/4-ének egybehangzó igenlő válasza esetén. Az arányokra szerettem volna utalni ezzel, hogyha elmegey szavazni a választópolgárok több mint fele és a résztvevők több mint fele egybehangzóan az aláírásoknak megfelelően vagy az ellenében szavaz, akkor eredményes a népszavazás a lakosság lényeges többségével szemben is. 25% + 1 fő eredményessé teszi a népszavazást.

L e s z k o v s z k i Tibor:

Vitára bocsájtom az előterjesztést.

D e á k Istvänné:

Az inotai lakosok azt írják levelükben, hogy a Készenléti lakótelep nem Inota falu bővítéseként jött létre, tehát nem tartozik Inota faluhoz. Szeretném kérdezni Jegyző Úrtól, ez így igaz-e, mert ez a népszavazás szempontjából talán jelentős kérdés lehet. A levél szerint Inota falu és a Készenléti lakótelep nem kíván egybetartozni.

Dr. C z e i d l i István:

A kérdésre azért nehéz és könnyű is egyszerre válaszolni, mert egyrészt azt, hogy egy-egy településrészt minek neveznek, azt a népszámlálás alapján készített helységnévtár szerint lehet eldönteni. Ebben az esetben, miután tulajdonképpen ilyen fajta közigazgatási megjelölés 1945-ig volt, hogy Inotát és Pétfürdőt is külön közigazgatási egységként jelölték. Figyelembe kell venni azt is, hogy miképpen jöttek létre ezek a településrészek a várossá alakulás óta. A népszavazás szempontjából nem az a lényeg, hogy a Készenléti lakótelep földrajzilag, településszerkezetileg is elkülönül a falusi résztől, hanem hogy a népszavazás kezdeményezésére szolgáló íven milyen kérdés szerepel. A kérdés egyértelmű: kívánja-e, hogy Inotát (a falut és a Készenléti lakótelepet együtt) a továbbiakban önálló településsé nyilvánítsák. Történelmileg is azt lehet mondani, hogy nem azonosak ezek a településrészek a történelmileg kialakult Inotával, illetve Várpalotával. A Jogi és Ügyrendi Bizottság ülésén bemutattuk a régi térképeket, kiderült, hogy Inota újtelep némely lakóépülete a korábban volt Várpalota közigazgatási területéhez tartozott, de ennek az adott kérdés szempontjából ilyen módon nincs jelentősége.

L e s z k o v s z k i Tibor:

Matematikailag önálló településsé szavazhatja a falu ezt az egységet, utána az a lehetősége van meg jogilag a Készenléti lakótelepnek, hogy önálló településsé nyilvánítását elindítja.

Várpalota Inotai Városrész Önkormányzata módosító indítványát - mely szerint Inotán a népszavazás időpontja